

Een technisch verhaal lezen en begrijpen

(Of: “Vlot en Feitenvrij schrijven, of toch maar voor de inhoud gaan?”)

Overkomt het u ook wel eens dat u een artikel leest en niet begrijpt waarover het gaat? Mij overkomt dit regelmatig. Een voorbeeld: “Ik ben al een aantal regels in een artikel, over bijvoorbeeld audio, gevorderd en kom dan de afkorting AMP tegen. Helaas zonder betekenis. Dit hoeft geen probleem te zijn als je zelf van de betekenis op de hoogte bent. Omdat elk (deel-) vakgebied zijn eigen afkortingen heeft veronderstelt het simpelweg poneren van zo een afkorting dat de lezer al een expert binnen het domein van de schrijver geacht wordt te zijn.

Een boeiende vraag voor de schrijver. Hij is de expert die zijn geïnteresseerde lezers iets van zijn kennis en ervaring bij wil brengen. Wat mag hij bij zijn lezers als bekend veronderstellen?

Neem de afkorting AMP in een audio artikel. Gaat het hier over een versterker (amplifier)? Of misschien over een ‘Attached Media Processor’ of over een ‘Audio MPEG Player’? ‘Advanced Media Productions’ zal het wel niet zijn, of misschien toch

Om niemand in verlegenheid te brengen heb ik dit voorbeeld zelf samengesteld, het is tenslotte voor niemand leuk zijn eigen tekst als slecht voorbeeld in een column terug te vinden.

Vanuit de schrijver gezien valt het wel te begrijpen. Je bent als expert maanden, of misschien wel jaren, bezig iets te realiseren. Omdat de gebezigde termen voor jou zo vertrouwd zijn realiseer je je vaak niet dat dit voor anderen niet zo is. Zeker niet als je exotische klinkende afkortingen hanteert zoals DSLAM = Digital Subscriber Line Access Multiplexer (op de Nederlandse Wiki pagina lees je hoe het niet moet). Voor de geïnteresseerden, een DSLAM is een multiplexer die op wijkniveau de digitale verbindingen van woningen samenvoegt (multiplexed) en aan het (vaak KPN) ATM telecom netwerk koppelt.

In technische artikelen die door de vakexpert geschreven worden ontbreekt het regelmatig aan helder en uitleggend schrijven. Niet dat een technisch artikel dat door een (technisch) journalist geschreven wordt per definitie goed leesbaar is.

Dit laatste is eigenlijk niet waar, die artikelen zijn vrijwel altijd makkelijk leesbaar. Alleen als je probeert te begrijpen hoe het werkelijk zit (zeg maar de feiten op een rijtje probeert te krijgen) wordt ik veelvuldig teleurgesteld. Een pakkende kop en een soepel verhaal. Door de wens om het verhaal soepel te laten verlopen worden dan de feiten maar weggelaten. Of erger nog, verkeerd weergegeven, zoals een stroom van 300V. Wat moet je daar dan mee?

Voor mij is dit de doodssteek voor het artikel en voor betrouwbaarheid van de auteur. Is dit de reden dat we tegenwoordig zoveel ‘Factless Facts hebben? Met Trump en de Brexit als lichtende voorbeelden.

Nee, dan het verhaal dat door een technisch expert geschreven wordt! Vanaf de eerste regel controleerbare feiten, als je de afkortingen tenminste kent. Maar of het hierdoor leesbaar is? Vaak blijkt het een flink geworstel om te snappen waar de auteur het over heeft en wat hij mij als lezer bij wil brengen. Het missen van het juiste start niveau van de lezer maakt dat deze gaan afhaken.

Kennelijk ligt ook hier de waarheid ergens in het midden. Een artikel over een technisch onderwerp zal automatisch iets meer van de lezer (en auteur) vragen dan een verhaal uit de Linda of Story (met deze naam is dan ook het waarheidsgehalte gedefinieerd).

De moraal van dit (niet echt technische) verhaal: “Probeer je in te leven in jouw lezers. Als expert weet je meer van het onderwerp dan jouw lezers. Probeer ze vanaf hun, voor jou lage, niveau aan de hand mee te nemen en naar de conclusies te leiden”.
Jouw lezers zullen je dankbaar zijn en jij bereikt jouw schrijversdoel!

Jan W. Veltman

Reageren?

jan.w.veltman@technology2success.nl

